

כ' באלול תשס"ו
13 בספטמבר 2006

כללי / 226/06
מנהל הגמלאות / 376

אל : מנהלי הסניפים
מנהלי תחומים בגמלאות
מנהלי סניפי משנה
מנהלי סניפי משנה
סגנים, מנהלי מחלקות, רכזים
פקידי תביעות
פקידי הדלפק הקדמי

הנדון : מעמדה האישי של נערה מוסלמית הרשומה במשרד הפנים כנשואה

על פי סעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי מוגדר "ילד" - לרבות ילד חורג וילד מאומץ ולמעט נער ונערה נשואים; (ההדגשה אינה במקור).

לעניין זה קיימת מחלוקת משפטית באשר למועד כניסתם לתוקף של נישואי נערות מוסלמיות, והאם המועד הנכון הוא מועד עריכת "חוזה הנישואין" שלאחריו נרשמים בני הזוג כנשואים במשרד הפנים כפי שטען המוסד לביטוח לאומי, או המועד בו נערכת מסיבת הנישואין שלאחריו עוברת הנערה להתגורר עם בן זוגה, כשעד מועד זה היא ממשיכה להתגורר עם אביה שממשיך לשאת בהוצאותיה כפי שנטען בבית הדין.

בית הדין הארצי פסק בעבר, שמועד עריכת המסיבה ויציאת הבת מבית הוריה, הוא המועד הקובע שכן עד מועד זה הנערה ממשיכה להתגורר בבית הוריה והם מכלכלים אותה ולפיכך יש לראותה כ"ילד".

פסיקה זו אומצה על ידי בתי הדין האזוריים גם לאחר שהבאנו חוות דעת של מומחים הרואים בחוזה את האקט המשפטי הקובע, וזאת מתוך ראייה בנשיאה בנטל הכלכלי את המבחן הקובע.

לפיכך, כל עוד הנערה נותרת בבית הוריה לאחר עריכת חוזה הנישואין והם ממשיכים ומכלכלים אותה, אין היא יוצאת מגדר הגדרת "ילד" ואין לראותה כ"בת זוג" לענין חוק הבטחת הכנסה או גמלאות אחרות לפי חוק הביטוח הלאומי.

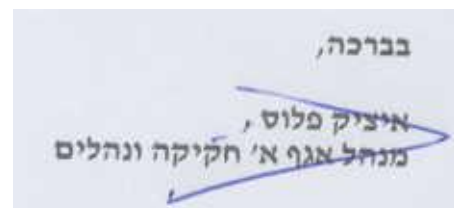
האמור חל גם במקרים בהם הוגדרה הנערה כ"ילד" כאמור ובן זוגה נפטר. במקרה כזה היא לא תוכר כ"אלמנה" לפי חוק הבטוח הלאומי וחוקים אחרים אותם מבצע המוסד.

משמעות החלטה, שבכל מקרה שהנערה נרשמה במשרד הפנים כנשואה, יבדוק פקיד התביעות האם נשארה הנערה בבית הוריה והאם הם ממשיכים לכלכל אותה. במקרה כזה נמשיך ונשלם לה קצבת ילדים עד מסיבת הנישואין ומעברה לביתו של בן זוגה או עד הגעתה לגיל 18.

המוסד לביטוח לאומי יפנה לכל הגופים הרלוונטיים, שלפסק דין זה יש השלכות לגביהם, כדי ליידעם. ובמטרה למנוע מצבים, בהם תזכה הנערה להטבות בגין היותה נשואה מצד אחד, ובגין היותה "ילד" לפי חוק הביטוח הלאומי.

ההנחיה תחול על כל פניה חדשה בנושא זה, וכן על מקרים העומדים לפני דיון משפטי ועדיין לא התקבלה בהם החלטה.

העתק: גב' אילנה שרייבמן – סמנכ"ל גמלאות
עו"ד אילן כץ – היועץ המשפטי